

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۰/۰۳/۲۰

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

بررسی عوامل درونی و بیرونی افت تحصیلی دانش آموزان

فرشیدعلی احمد^۱، وحیده روشنگر^۲، فریده خدادادی^۳، ندیم ساویس^۴

۱- کارشناسی ارشد، ساخت در صنایع دریایی، هنرآموز شهرستان چابهار

۲- کارشناسی الهیات و معارف اسلامی، دبیر آموزش و پرورش شهرستان زاهدان

۳- کارشناسی آموزش ابتدایی، آموزگار شهرستان چابهار

۴- کارشناسی روانشناسی، آموزگار شهرستان چابهار

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی عوامل درونی و بیرونی افت تحصیلی دانش آموزان میباشد. برای انجام این تحقیق از روش توصیفی و کتابخانه ای برای جمع آوری اطلاعات استفاده شده است که به شرح این نوع تحقیق پرداخته می شود. افت تحصیلی امروزه یکی از نگرانی های خانواده ها و دست اندر کاران تعلیم و تربیت است مساله موفقیت یا شکست تحصیلی مسابقه طولانی و نامشخص دارد. اما به طور رسمی پس از اجباری شدن آموزش و پرورش در اواخر قرن نوزدهم و همگام با تحولات صنعتی و نیاز به نیروهای تربیت شده و متخصص افکار دولتمردان و دست اندر کاران آموزش و پرورش به مساله پیشرفت و شکست تحصیلی معطوف شده است. پژوهش حاضر حاکی از آن است که در فرآیند آموزش دانش آموزان عوامل مختلفی تاثیرگذار است که هر کدام از آن ها با توجه به ماهیتی که دارد یک نوع تاثیری در این عملکرد دارند به طوری که برخی از آن ها باعث پیشرفت و برخی از آن ها که بیشتر آن ها عوامل محیطی می باشند باعث افت تحصیلی دانش آموزان می باشد که در این زمینه اگر به این عوامل توجه نشود رفع آن ها در آینده پیچیده تر و مشکل تر خواهد شد. نتیجه کلی که از این مقاله گرفته شده است نشان می دهد که برای رفع مشکلات پیش روی تحصیل دانش آموزان ابتدا باید این عوامل شناخته شود تا کسانی که در این حوزه می توانند تاثیرگذار باشند بتوانند با کمک خود دانش آموزان این موانع را شناسایی و با بهترین روش های ممکن این موانع رفع و در جهت سوق به سمت پیشرفت تحصیلی و رسیدن به حد مطلوب استعدادهای دانش آموزان تلاش شود. در مقاله حاضر عوامل فردی (هوش، نداشتن انگیزه و هدف برای ادامه تحصیل، سبک زندگی دانش آموزان از عوامل تاثیرگذار بر افت درسی)، عوامل خانوادگی (باورهای والدین، طلاق والدین، رابطه سواد والدین با محل تحصیل مورد آرزو و شغل مورد علاقه برای فرزندان) و عوامل نظام آموزشی (فقدان آزمایشگاه و تجهیزات مناسب، تکلیف خانه، نامتناسب بودن معلمان از نظر صلاحیت ها، شایستگی ها و تعداد با نیازهای برنامه) رابطه آنها با افت تحصیل دانش آموزان مورد مطالعه پرداخته شده است.

کلیدواژه: عوامل درونی و بیرونی، افت تحصیلی دانش آموزان

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مقدمه

آموزش و پرورش یکی از قدیمی‌ترین نهادهای اجتماعی است که از بدو تشکیل زندگی گروهی انسان و در پاسخ به نیاز انسانها در روابط متقابل به شکل ابتدایی خود وجود داشته‌است. آموزش و پرورش رسمی از اوایل قرن حاضر به صورت یک نظام فراگیر، ابتدا جوامع پیشرفته و متعاقب آن سراسر جوامع در حال پیشرفت را فرا گرفته است و امروز جامعه‌ای نیست که این نظام نقشی در تحول و پیشرفت آن نداشته باشد. (گلشن فومنی، ۱۳۸۲، ۱۳)

قلمرو رشد و فعال شدن استعدادها و تواناییهای آدمی را زمان- مکان (جایگاه) یا شرایط زمانی- مکانی (موقعیت) تعیین می‌کند و جهت می‌دهد. بنابراین تربیتی سودمند و اثربخش خواهد شد که آن شرایط را در نظر بگیرد و با آنها هماهنگ باشد و یا بتواند شرایط نامطلوب را به شرایط مطلوب تغییر دهد. به عبارت دیگر رشد و تکامل و فعال شدن استعدادها و تواناییهای هر شخص، مستلزم وجود سالم: خانواده سالم، جامعه سالم و موقعیت (مجموع شرایط زمانی- مکانی موثر) سالم است و توأم بودن آنها از ضرورتهای آموزش و پرورش موثر و موفق است. (شعاری نژاد، ۱۳۸۱، ۲۱).

از بین بردن بی‌سوادی، بی‌کاری، محرومیت و بسیاری از مشکلات و نارسائی‌های دیگر اجتماعی را باید در کارکرد مدرسه جستجو کرد. مدرسه مکانی است که در آن بهتر از هر جای دیگر میراث فرهنگی هر قوم می‌تواند منتقل شود و استعدادها بالقوه دانش‌آموزان پرورش یابد و آنان را برای شرکت فعال در جامعه آماده سازد. همچنین مدرسه با پرورش رفتارها و تواناییهایی که مردم برای شرکت در تغییرات و رویارویی با آنها بدان نیاز دارند، راه را برای تجدید حیات اجتماعی هموارتر می‌کند. عدم موفقیت نظامهای آموزش در انجام این رسالت در بسیاری از مواقع به صورت افت یا شکست تحصیلی بروز می‌کند که شامل کیفیت ضعیف یادگیری دانش‌آموزان، تکرار پایه و ترک تحصیل است. افت تحصیلی در کشور ما از پدیده‌های مهم سازمان آموزش و پرورش است که به صورت یک مسأله‌ای مهم درآمده که نظر غالب جامعه‌شناسان و روانشناسان و مربیان تربیتی را به خود جلب کرده است. پدیده‌ای که هر ساله مقادیر قابل توجهی از منابع و سرمایه‌های انسانی و اقتصادی جامعه را تلف نموده و آثار مخرب و ناگواری را نیز در حیات فردی، خانوادگی و اجتماعی افراد مردود به جای می‌گذارد. باید به مسأله افت تحصیلی اندیشید، زیرا خسارت ناشی از این پدیده که باعث پژمردگی حیات و سرخوردگی یک انسان و داغ شکستی که برای یک عمر بر روان فرد نقش بسته، با تکرار یک سال یا بیشتر، بهبود نمی‌یابد (اظهار ندامت دانش‌آموزان مدارس بزرگسال یا شبانه اعم از دختر و پسر گویای این امر است). ارائه آموزش و پرورش یکسان هم برای همه دانش‌آموزان به رغم تفاوت‌های فردی، مسائل و مشکلات عاطفی در خانواده و تفاوت‌های اجتماعی، اقتصادی و به خصوص فرهنگی خانواده‌ها می‌تواند از عوامل ایجادکننده افت تحصیلی محسوب شود. از آنجا که تفاوت فرهنگی خانواده‌ها به ویژه مناطق مختلف کشورهای در حال توسعه، غالباً بارز و آشکار است، نظام آموزش و پرورش نمی‌تواند برای همه طبقات اجتماعی کارآیی لازم را داشته باشد. از این رو بسیاری از کودکان و نوجوانان، بخصوص در مناطق محروم به رغم هوش و استعداد از ادامه تحصیل باز می‌مانند.

در پژوهش حاضر سعی شده است ریشه‌های افت تحصیلی تا حد امکان شناخته شود. چرا که شناخت این عوامل و برخورد مدیرانه با آن می‌تواند کارآیی نظام مزبور را افزایش داده و جاده علم دانش را برای پیمودن نسلهای آینده هموارتر سازد.

تعاریف اصطلاحات و متغیرها

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

افت تحصیلی

برخی محققان شکست را معادل افت گرفته و شکست یا افت تحصیلی را عبارت از «وقوع زودرس ترک تحصیل و تکرار پایه تحصیلی در نظام آموزش و پرورش یک کشور می دانند (نفیسی، ۱۳۶۵). امین فر (۱۳۶۵) معتقد است که جای افت تحصیلی اصطلاح «تصور در تحصیل» و یا «دلزدگی از تحصیل» را به کار برد (موسائی ۱۳۶۰ به نقل از پولادی ۱۳۷۵). نیز افت تحصیلی را یک مفهوم کلی دانسته و آن را شامل «اصلا به مدرسه نیامدن، رد شدن، عدم رغبت و بی میلی به مدرسه و مواد درسی، غیب های متوالی، ترک تحصیل و کیفیت نامرغوب تعلیم و تربیت می داند». نکته ای که برخی محققان ایرانی از آن غفلت کرده اند تمایز مابین ترک تحصیل داوطلبانه و ترک تحصیل اجباری است. ترک تحصیل را به معنی نقطه مقابل «اتمام تحصیل» می دانیم. در پژوهش حاضر شکست تحصیلی را به معنی عدم توانایی دانش آموز در اخذ نمره قبولی و ارتقاء به پایه تحصیلی بالاتر تعریف می کنیم. شکست تحصیلی در تحقیق حاضر متغیر وابسته است و هدف تحقیق کشف و طبقه بندی متغیرهایی است که در شکست تحصیلی موثر می باشند و همچنین تعیین وزن عاملی و سهم هر متغیر در پیش بینی شکست تحصیلی دانش آموز در آینده.

ضرورت و اهمیت موضوع تحقیق

ضرورت و اهمیت این تحقیق این بود که بتوانیم اطلاعاتی بیشتر و بهتر و جدیدتر از این تحقیق را دریافت کرده و توانسته با این تحقیق اطلاعاتی را نیز در اختیار افراد قرار داده تا در به افت تحصیلی مواجه نشوند.

هدف پژوهش

بررسی عوامل درونی و بیرونی افت تحصیلی دانش آموزان

اهداف جزئی

۱- شناسایی عوامل فردی بر افت تحصیلی دانش آموزان

۲- شناسایی عوامل خانوادگی بر افت تحصیلی دانش آموزان

۳- شناسایی عوامل آموزشی بر افت تحصیلی دانش آموزان

روش تحقیق

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

برای انجام این تحقیق از روش توصیفی و کتابخانه ای برای جمع آوری اطلاعات استفاده شده است که به شرح این نوع تحقیق پرداخته می شود.

یافته

هوش

بدون شک یکی از عوامل مهم در مردودی و افت تحصیلی کمبود هوش و توانایی ذهنی است هوش هر فرد را می توان به دو نوع هوش عمومی و اختصاصی تقسیم کرد . هوش عمومی نوعی توانایی است که در اغلب فعالیت های انسان خود را نشان می دهد. هوش اختصاصی استعداد و توانایی خاص است که فرد در یک یا چند زمینه خاص دارد. با توجه به نمرات درسی دانش آموز ع هماهنگی خاص بین نمرات دانش آموز مشهود است که نشانگر هوش عمومی است. از طرف دیگر ممکن است تفاوت کمی در نمرات درسی مشهود باشد که نشانگر هوش اختصاصی است با توجه به تحقیقات انجام شده بین (۱۰ تا ۱۵ درصد) افت تحصیلی و مردودی به علت ناتوانی ذهنی و عدم کشش فرد است. آزمونهای هوشی برای سنجش تفاوت های موجود در ظرفیت هوشی بین یک شخص با شخص دیگر ساخته شده اند . چنین آزمونهایی بدست می دهند که ما را قادر می سازد تا سطح کارکرد هوش یک شخص را با دیگر افراد مقایسه کنیم.

نداشتن انگیزه و هدف برای ادامه تحصیل

انگیزه یادگیری در دانش آموزان، به معنای تمایل درونی آنها برای مشارکت طولانی مدت و با کیفیت، در فرآیند یادگیری، و متعهد ماندن به این فرآیند است. (Carole Ames 1990)

هر چقدر هم تمامی عوامل و شرایط بیرونی برای ادامه تحصیل شاگرد فراهم باشد، تا زمانی که خود دانش آموز انگیزه کافی برای یادگیری نداشته باشد، باز هم شاهد پیشرفت تحصیلی او نخواهید بود. دلایل مختلفی برای بی انگیزگی دانش آموزان برای یادگیری وجود دارد اما یکی از مهم ترین آنها نداشتن هدف مشخص برای ادامه تحصیل است.

برخی از دانش آموزان در سال های اول تحصیل، برای جلب رضایت والدین و کسب تجربیات جدید، تلاش می کنند تا در مدرسه نتایج خوبی بگیرند. اما با عبور از این دوران و ورود به پایه های بالاتر، اشتیاق و علاقه بسیاری از آنها برای یادگیری، به میزان

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زیادی کاهش می‌یابد. مطالعه و یادگیری نه تنها برای آن‌ها لذت‌بخش نیست، بلکه بسیار دشوار و خسته‌کننده است و به مرور دچار افت درسی می‌شوند.

سبک زندگی دانش آموزان از عوامل تاثیرگذار بر افت درسی

وجود برخی اشتباهات در سبک زندگی دانش‌آموزان را می‌توان یکی از علل اصلی افت تحصیلی در دانش‌آموزان دبیرستانی و دانش‌آموزان سایر مقاطع در نظر گرفت.

استفاده طولانی مدت از گوشی، گشت و گذار بیش از اندازه در فضاهای مجازی، ناتوانی در مدیریت صحیح زمان برای مطالعه، استراحت و تفریح، اهمال کاری و به تعویق انداختن انجام کارها، پرخوری یا کم‌خوری، پر خوابی یا کم خوابی، همه این‌ها می‌توانند بر سلامت جسم و روان دانش‌آموزان تاثیر منفی داشته باشند و در نهایت منجر به افت تحصیلی دانش‌آموز شوند.

باورهای والدین

سه عامل به عنوان مهمترین عوامل جهت موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان مطرح است که از این عوامل با نام «باورهای والدین» یا «اهداف والدین» یاد می‌کنند:

باور والدین و مشخص کردن نکات مهم و با اهمیت در زندگی و انتقال این باورها و اعتقادات به کودک، با شیوه‌ای صحیح و منطقی، کودک را در جهت‌گیری‌ها و رفتارهایش یاری می‌دهد. به‌طور مثال، اگر تحصیل، موفقیت تحصیلی و تحصیلات بالای فرزند برای والدین از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، باید این باور به شیوه‌ای درست و منطقی برای کودک شرح داده شود تا کودک بفهمد که برای والدین او، موفقیت تحصیلی جایگاه ویژه‌ای دارد، تا بر همین اساس گام بردارد.

عقیده و باور والدین درباره هر موضوعی باید در رفتار خود آنها جلوه‌گر شود. والدینی که از دروغ‌گویی بیزارند و دوست ندارند فرزندشان این خصلت زشت را بیاموزد، باید این باور را به‌طور عملی نشان بدهند. اگر والدین عقیده دارند که ارتباط و حضور مستمر آنها در مدرسه فرزندشان باعث موفقیت تحصیلی او می‌شود، باید این عقیده را اجرا کنند. به این معنی که با برقراری ارتباط موثر و مناسب با اولیاء مدرسه ی فرزندشان باعث فراهم کردن زمینه مناسب برای موفقیت فرزندشان شوند. بنابراین باورهای والدین و انتقال این باورها با شیوه‌ای درست و منطقی به فرزند، او را در جهت‌گیری‌ها و یافتن مسیر صحیح یاری می‌کند (قابلی، ۱۳۷۳)

طلاق والدین

طلاق اثرات و عوارض بسیاری بر خانواده بر جای می‌گذارد که بیشترین این اثرات و عوارض متوجه کودکان این خانواده‌ها می‌باشد از میان عوارض موثر بر کودکان میتوان از عوارض عاطفی، اجتماعی سخن به میان آورد که دامنه این عوارض بسیار است و این آسیب‌ها و عوارض

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

بصورت ترس، اضطراب، انتقام جویی، افسردگی، انزوا و نیاز افراطی به محبت، اختلال در رفتار آمادگی برای جرم و بزهکاری و حتی تن دادن به جرم و ارتکاب آن اختلال در امر تحصیل و در روابط معاشرتی و رفتارهای ضد اجتماعی را نشان داد یکی از تاثیرات رفتاری حاصل از طلاق اضطراب است به نحوی که پس از طلاق، بلافاصله میزان اختلالات عاطفی و رفتاری در کودکان بالا می رود و پسران بیشتر از دختران تحت تاثیر اضطراب ناشی از طلاق قرار می گیرند و چنین فرزندان اغلب به اختلالات روانی تنی، افت تحصیلی به ویژه آسم و کولیت دچار می شوند. آسیب طلاق بر نوجوانان هم کمتر از آسیب بر کودکان نیست هر چند که این دو آسیب از نظر کیفیت تفاوت های آشکاری دارند (نقاشیان، ۱۳۹۴).

رابطه سواد والدین با محل تحصیل مورد آرزو و شغل مورد علاقه برای فرزندان

بررسی پژوهش در این زمینه نشان داده است که برای والدین تحصیل کرده و پیشرفت فرزندان در امر تحصیل و موفقیت آنان در این زمینه بعنوان یکی از ارزشهای مهم تلقی می شود. در این گونه خانواده پدر و مادر برای پیشرفت درسی فرزندان اهمیت زیادی قائل هستند. آنها اغلب به هنگام ثبت نام فرزندان از مدارس مختلف در خصوص کیفیت آموزش، بافت دانش آموزی مدرسه، تجربه و کارآمدگی معلم و ... کسب اطلاع می کنند و با شناخت کامل حتی الامکان سعی می کنند فرزندان آنها به مدرسه ای بروند که دارای کیفیت بالای آموزش باشد. در صورتیکه والدین کم سواد و بی سواد توجه چندانی به وضعیت تحصیلی فرزندان خود ندارند و در قبال مدرسه و محل تحصیل فرزندان اغلب بی تفاوت هستند. (بیابانگرد، ۱۳۶۸)

فقدان آزمایشگاه و تجهیزات مناسب

برای دروسی که جنبه علمی دارند (مثل درس علوم و ...) مدارس نیازمند به یک آزمایشگاه مجهز می باشند، ولی به جرأت می توان گفت که بندرت در مدارس آزمایشگاه وجود دارد یا معلم (مسئول آزمایشگاه) آزمایش مربوطه را انجام می دهد و به دانش آموزان فرصت انجام آزمایش را داد و معلم یا مسئول آزمایشگاه، جنبه هدایتی و ارشادی داشته باشند. تخته سیاه و میز و نیمکت نامناسب: در مدارس، بهترین وسیله برای انتقال اطلاعات و مفاهیم از ذهن معلم یا کتاب درسی به دانش آموزان، تخته سیاه می باشد که متأسفانه تخته سیاه های مدارس از کیفیت مطلوبی برخوردار نیستند. در ضمن میز و نیمکت هایی که دانش آموزان از آنها استفاده می کنند، کیفیت نامطلوبی دارند و حتی در مواردی که آمار دانش آموزان در کلاس بالا می باشد، تعداد زیادی از دانش آموزان از یک میز و نیمکت استفاده می کنند. در چنین حالتی که دانش آموزان با کمبود فضا مواجه می شوند چگونه می توان انتظار داشت که ذهنشان را به مطالب درسی و آموزشی متمرکز نمایند (قربانی، ۱۳۹۰).

تکلیف خانه

تکلیف دانش آموزان در منزل فعالیتی هدفدار، تکنیکی و وسیله ای در خدمت یادگیری است لذا نباید آنرا به منزله وسیله ای جهت پر کردن اوقات فراغت دانش آموزان و یا سرگرم کردن آنان تلقی نمود. تکلیف باید با تواناییها و علایق دانش آموزان مطابقت داشته باشد. مدت تکلیف باید متناسب باشد با مدت زمانی که لازم است دانش آموز در منزل صرف امور درسی کند. ولی گهگاه این تناسب رعایت نمی شود. و تکالیف سنگین بر دانش آموزان تحمیل می شود که موجب خستگی و دلسردی می شود. «کرزیک (۱۳۹۲) در یکی از مطالعاتش

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

از محصلین علل بی میلی شان به انجام تکالیف را جویا شد. آنان عمدتاً این سه مورد را ابراز داشتند: مزاحمتهای درون خانه _ عدم جذابیت تکالیف _ تماشای تلویزیون _ آموزگاران نیز مهمترین علل را به ترتیب عدم علاقه به درس و مدرسه _ زیاد بودن تکالیف و عدم رسیدگی و کنترل اولیاء ذکر کرده اند. « معلم باید در خصوص زمانی که هر دانش آموز برای انجام تکالیف صرف می کند و نیز از علاقه پشتکار، استعداد، سرعت عمل، و... اطلاعات کافی داشته و بر این اساس برای دانش آموز تکالیف تعیین کند. و گاه نیز دانش آموز به دلخواه خود از بین آنها، تکالیف برای خود انتخاب کند(میرزا احمدیان، ۱۳۹۸).

نامتناسب بودن معلمان از نظر صلاحیت ها ، شایستگی ها و تعداد با نیازهای برنامه

کمبود معلم مخصوصاً در کشورهای در حال توسعه به دلیل کاهش جاذبه برای شغل معلمی ، یکی از دلایل شلوغی کلاسها و عدم توجه مناسب به پرورش و شکوفایی استعداد های دانش آموزان می باشد که این امر باعث مردودی و یا ترک تحصیل آنان گردیده و یکی از عوامل افت تحصیلی است . کانت معتقد است در بین ابداعات بشری هنرمملکت داری و هنر تعلیم و تربیت از مابقی دیگر مشکل تر است یک معلم خوب برای اداره کردن به دو ویژگی نیاز دارد . اشراف بر کلاس یعنی توانایی معلم در کنترل کلاس و حضور ذهن یعنی توانایی معلم برای انجام دادن دو یا چند عمل در یک زمان . معلم همیشه در یک کلاس با دو نوع موقعیت روبروست . موقعیتهای مقرر یا پیش بینی شده و موقعیتهای اضطراری که از قبل قابل پیش بینی نمی باشد . کلاسهای شلوغ به علت کمبود معلم و فضا و در نتیجه عدم توجه مناسب به پرورش و شکوفایی استعداد های دانش آموزان و تدریس معلمان به شیوه قدیمی به صورت غیرفعال و پذیرنده کاهش جاذبه برای شغل معلمی به خاطر حقوق ناکافی و عدم رفاه در نتیجه عدم جذب نیروهای مطلوب کارآمد از جمله مواردی است که در نهایت افت تحصیلی و تکرار پایه تحصیلی را به دنبال دارد.

نتیجه گیری

افت تحصیلی و مردودی، شاید یکی از قدیمی ترین و شناخته شده ترین مسائل آموزشی می باشد و با این حال به عنوان یک مسئله جدی هنوز مطرح است. شکست و رد شدن در امتحانات هنوز برای دانش آموزان مصیبتی به شمار می رود و این در حالی است که در هیچ کشوری تا کنون راه حل تضمین شده ای را برای مسأله افت، ترک تحصیل، مردودی و ... نیافته است. نظام آموزشی کشور ما نیز همانند بسیاری از کشورهای در حال توسعه یا توسعه یافته با مسأله افت تحصیلی روبروست. افت تحصیلی موجب به هدر رفتن منابع مالی و انسانی فراوانی می شود و بهبود کارایی نظام های آموزشی تا حد زیادی به جلوگیری از اتلاف یا کاهش افت تحصیلی بستگی دارد. خسارات ناشی از شکست تحصیلی، مطالعه جامع و پیگیرانه وضعیت آموزشی و تحصیلی دانش آموزان را می طلبد تا با شناخت عوامل احتمالی ایجاد کننده افت، راه موفقیت بیشتر دانش آموزان هموار گردد. در مقاله حاضر عوامل فردی(هوش، نداشتن انگیزه و هدف برای ادامه تحصیل، سبک زندگی دانش آموزان از عوامل تاثیرگذار بر افت درسی)، عوامل خانوادگی(باورهای والدین، طلاق والدین، رابطه سواد والدین با محل تحصیل مورد آرزو و شغل مورد علاقه برای فرزندان) و عوامل نظام آموزشی(فقدان آزمایشگاه و تجهیزات مناسب، تکلیف خانه، نامتناسب بودن معلمان از نظر صلاحیت ها ، شایستگی ها و تعداد با نیازهای برنامه) رابطه آنها با افت تحصیل دانش آموزان مورد مطالعه پرداخته شده است.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

منابع

- بیابان گرد، اسماعیل - روشهای پیشگیری از افت تحصیلی، چاپ چهارم، تهران، انتشارات رشد ۱۳۷۵
- پولادی، محمد علی (۱۳۷۵). « بررسی عوامل مهم افت تحصیلی در دبیرستانهای پسرانه اهواز» پایان نامه، ۱۳۷۵ اهواز.
- شعاری نژاد، علی اکبر (۱۳۸۱)، فلسفه آموزش و پرورش، تهران: امیرکبیر.
- گلشن فومنی، محمدرسول (۱۳۸۲)، جامعه شناسی آموزش و پرورش، تهران: دیدآور.
- میرزا احمدیان، طاهره (۱۳۸۸). بررسی ارتباط افت تحصیلی با بیماریهای روانی در دانش آموزان دبیرستان شهر کرمان.
- قربانی، مهدی (۱۳۹۰). مقاله "بررسی علل موثر در افت تحصیلی ریاضی ابتدایی
- نقاشیان، ذبیح اله (۱۳۹۴)، «رابطه محیط خانوادگی و موفقیت تحصیلی»، شیراز، تحقیق دانشکده علوم تربیتی، سال ۱۳۹۶
- نفیسی، عبدالحسین (۱۳۶۵). «تمرین مقدماتی برآورد هزینه و سودمندی اقتصادی طرح پیشنهادی نظام آموزشی و پرورشی جمهوری اسلامی ایران» سازمان برنامه بودجه، تهران.